

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Lukáše Hloucha, Ph.D. v právní věci žalobce: **Město Rožnov pod Radhoštěm**, se sídlem Masarykovo náměstí 128, Rožnov pod Radhoštěm, zast. Ing. Alenou Jendřejkovou, daňovou poradkyní, se sídlem Žižkova 16, Zábřeh, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 2. 2014, č. j. 4056/14/5000-14401-700796,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobce se žalobou doručenou dne 10. 4. 2014 Krajskému soudu v Brně domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 2. 2014 č. j. 4056/14/5000-14401-700796, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Finančního úřadu v Rožnově pod Radhoštěm a zároveň žádá zrušení rozhodnutí Finančního úřadu pro Zlínský kraj, Územní pracoviště v Rožnově pod Radhoštěm (dále též „prvostupňový orgán“) ze dne 10. 7. 2013, č. j. 1197250/13/3307-05703-803477, kterým byla žalobci vyměřena daň z převodu nemovitosti ve výši 613.140 Kč. Daň z převodu nemovitosti byla vyměřena na základě znaleckého posudku Ing. P. T. č. 144/2009 ze dne 25. července 2009, kterým byla hodnota nepeněžitého vkladu stanovena ve výši 20.438.000 Kč. Znalecký posudek byl vyhotoven na vodohospodářský majetek žalobce, který byl vymezen v článku II. smlouvy o splacení vkladu ze dne 11. 11. 2009 (vodovodní řady 1. část – Dolní paseky, Horní Paseky, Rybníčky, Koryčanské Paseky, Písečná).

II. Obsah žaloby

[2] První námitka žalobce brojí proti tvrzení, že vodovody a vodovodní řady jsou nemovitostmi. Žalobce má za to, že se dle zákonné definice nemovitosti zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, nejedná o stavby pevně spojené se zemí, jelikož tyto stavby (vodovody a vodovodní řady) nemají žádný základ a tedy podmínku stavby spojené se zemí pevným základem nemůže splňovat. Žalobce svůj výrok podporuje tím, že technologicky stavba vodovodních řad probíhá tak, že vodovodní řad je uložen do výkopové rýhy a shora i zespod je zasypán štěrkopískem, nikoliv zalit betonem. Dále namítá, že vodovody a vodovodní řady nebyly evidovány v katastru nemovitostí ve smyslu zákona č. 344/1992, o katastru nemovitostí ČR a nejsou, dle ustanovení § 7 odst. 2 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, předmětem daně z nemovitosti. Dále odkazuje na znalecký posudek, kde znalec hovoří o vodovodech jako o stavbách nezapisovaných do katastru nemovitostí, které nemohou splňovat podmínky definice nemovitostí dle občanského zákoníku (zákon č. 40/1964 Sb.).

[3] Žalobce dále namítá, že žalovaný rozhodl ve svém rozhodnutí nesprávně, protože celou problematiku, s ohledem na argumentaci žalobce, neposoudil v celé šíři a nesprávně aplikoval ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění účinném pro projednávanou věc, týkající se předmětu daně.

[4] Žalobce konstatuje, že k zániku jeho účasti jako akcionáře ve společnosti Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s., tudíž k nesplnění podmínky pro osvobození dle ustanovení § 20 odst. 6 písm. d) zákona o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění účinném pro projednávanou věc, došlo dne 6. 8. 2012 na základě požadavku Státního fondu životního prostředí. V zájmu zajištění podstatné části finančních prostředků na čištění odpadních vod z dotací Evropské unie musela být splněna podmínka výhradního vlastnictví obchodní společnosti městy a obcemi jako akcionáři. V roce 2012 byla tedy založena nová

společnost Vlašská vodohospodářská a.s., do které byly převedeny akcie společnosti Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s. a která je zcela ve vlastnictví územně-samosprávných celků.

[5] Žalobce má za to, že dle zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí v platném znění je od daně z nabytí nemovitých věcí osvobozeno nabytí vlastnického práva k nemovité věci právnickou osobou v případě nabytí z majetku územního samosprávného celku. V souladu s ustanovením § 6 odst. 3 zákonného opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí je u územního samosprávného celku podmínka jednoho člena splněna i v případě, že členy právnické osoby jako nabyvatele jsou pouze územní samosprávné celky. Žalobce by tedy při aplikaci výše zmíněného zákona, vyhověl podmínce pro osvobození od daně z převodu nemovitých věcí.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

[6] Žalovaný ve svém vyjádření, doručeném soudu dne 12. 6. 2014 navrhl, aby soud žalobu zamítl.

[7] Žalovaný uvádí, že pojem stavba občanský zákoník (č. 40/1964 Sb.) blíže nedefinuje, pročez je tento pojem vymezován především v soudních rozhodnutích. Žalovaný tak odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu a Ústavního soudu. Dle žalovaného jsou vodovodní řady nemovitostmi a podléhají proto při úplatném převodu vlastnického práva k nim dani z převodu nemovitostí. Na námitku žalobce, že vodovody a vodovodní řady nebyly evidovány v katastru nemovitostí, žalobce opětovně poukazuje na skutečnost, že dani z převodu nemovitostí podléhají jak nemovitosti zapisované do katastru nemovitostí, tak také ty, které se do něj nezapisují.

[8] Žalovaný poukazuje na irelevantnost stanoviska znalce Ing. P. T., jelikož skutečnost, zda vodovodní řad má, nebo nemá základovou konstrukci, není v nyní posuzované věci podstatná. Pro posouzení stavebního hlediska vodovodů tak, dle žalovaného, je třeba, aby byl pan Ing. P. T. znalcem v oboru stavebnictví. Z tohoto důvodu nelze vůbec vyjádření Ing. P. T. považovat za vyjádření znalce, nicméně za vyjádření osoby laika a tedy pro předmětné posouzení zcela nepřínosné a nepodstatné. Dále žalovaný poukazuje na to, že znalci všeobecně nenáleží právní posouzení věci a tedy ani formulování odpovědí na právní otázky. Skutečnost posuzování, zda je vodovodní řad nemovitostí a posouzení jednotlivých částí vodovodu jako věci hlavní, popř. příslušenství věci hlavní, jsou zajisté právním hodnocením.

[9] Žalovaný dále k námitkám uvedeným v žalobě uvádí, že důvod, pro který došlo k zániku účasti žalobce v obchodní společnosti Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s., není pro posouzení projednávané věci podstatný. Právní úprava účinná pro projednávanou věc nepřipouští žádnou relevantní výjimku, co se týče posouzení zániku účasti v obchodní společnosti, kterou by bylo možné na daný případ aplikovat.

[10] Žalovaný má za to, že není pro projednávanou věc podstatná skutečnost, že podle nové právní úpravy obsažené v zákonném opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí by žalobce vyhověl podmínkám pro osvobození od daně z nabytí

nemovitých věcí. Žalovaný dále uvádí, že souhlasit lze s názorem žalobce, že zákonodárce tím, že v ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, za předmět daně z nabytí nemovitých věcí označil úplatné nabytí vlastnického práva k části inženýrské sítě, vyjádřil svůj úmysl nezatížit inženýrské sítě daní z nabytí nemovitých věcí ve svém celku. Tato právní úprava reaguje na skutečnosti, že inženýrské sítě se mohou skládat jak z věcí movitých, tak z věcí nemovitých, jak mimo jiné vyplývá také z důvodové zprávy k ustanovení § 509 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Pro účely zdanění daní z nabytí nemovitých věcí je však relevantní pouze ta část inženýrské sítě, která je věcí nemovitou. Dani z nabytí nemovitých věcí tak budou podléhat všechny části inženýrských sítí, které budou nemovitými věcmi, a u nichž bude docházet k úplatnému nabytí vlastnického práva.

[11] Dne 11. 8. 2014 krajský soud obdržel repliku žalobce k vyjádření žalovaného. Žalobce respektuje stanovisko žalovaného, že skutečnost, zda jsou kanalizace a vodovody nemovitostmi či nikoliv, je právní hodnocení. Žalobce souhlasí i s tím, že znalec není osobou, které by přímo náleželo tuto věc právně posoudit, ale domnívá se, že stanovisko znalce může být pro relevantní právní hodnocení věci přínosem a může pomoci učinit ve věci správný závěr. Žalobce navrhuje provést výslech znalce Ing. P. T. jako svědka a dále navrhuje provést výslech nezávislého znalce z oboru stavebnictví. Žalobce trvá na tom, že vodohospodářský majetek, skládající se z kanalizací a vodovodů nemůže splňovat podmínku spojení se zemí pevným základem. Žalobce zastává stanovisko, že existují důvodné pochybnosti, zda vodovody a kanalizace lze při převodu daňově zatížit, když nesplňují podmínku nemovitosti ve smyslu občanského zákoníku.

IV. Posouzení věci krajským soudem

[12] Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s.ř.s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s. poté, kdy účastníci řízení s tímto postupem vyslovili souhlas, resp. v zákonné lhůtě nevyjádřili svůj nesouhlas.

[13] V daném případě mezi žalobcem a žalovaným je základním sporem vymezení pojmu nemovitost ve vztahu k vodovodům a vodním řadům. Od toho se odvíjí další otázky, a to zda je možné vodovody a vodní řady považovat za předmět daně dle ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí a zda je možné v tomto případě vyměřit daň z převodu nemovitosti správcem daně, případně zda jsou zde splněny podmínky pro osvobození od daně z převodu nemovitosti.

[14] Dne 1. 1. 2014 nabylo účinnosti zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí. Tímto zákonným opatřením došlo ke zrušení zákona č. 537/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

Dle přechodných ustanovení tohoto zákonného opatření, dle ustanovení § 57 se užije pro daňové povinnosti u daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí, jakož i pro práva a povinnosti s nimi související, vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu, zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu. Proto námitka žalobce týkající splnění podmínek pro jeho osvobození od daně z převodu nemovitostí na základě účinné právní úpravy je bezpředmětná.

[15] Ze spisového materiálu vyplývá, že dne 11. 11. 2009 zvýšil žalobce smlouvou o splacení vkladu základní kapitál obchodní společnosti Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s., když do základního kapitálu této obchodní společnosti vložil stávající vodovod v katastrálním území Rožnov pod Radhoštěm. Tento nepeněžitý vklad byl oceněn znaleckým posudkem v hodnotě 20.438.000 Kč. Dne 25. 9. 2012 bylo Finančnímu úřadu v Rožnově pod Radhoštěm, správci daně podle právních předpisů účinných do 31. 12. 2012, doručeno podání žalobce, ve kterém žalobce oznamuje zánik své účasti v obchodní společnosti Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s. ke dni 6. 8. 2012. Vzhledem k tomu, že žalobce nepodal daňové přiznání k dani z převodu nemovitostí, které byly na základě uvedené smlouvy o splacení vkladu vloženy do základního kapitálu obchodní společnosti Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s., vyzval Finanční úřad v Rožnově pod Radhoštěm žalobce, a to výzvou ze dne 15. 11. 2012 k jeho podání. Na výzvu žalobce reagoval tak, že mu nevznikla žádná daňová povinnost k dani z převodu nemovitostí ve spojení s nepeněžitým vkladem do základního kapitálu, jelikož součástí tohoto vkladu nebyly žádné nemovitosti ve smyslu zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném pro projednávanou věc, proto nemůže podat daňové přiznání. Načež správce daně uvedl, že na podání přiznání k dani z převodu nemovitostí trvá a bude uplatňovat postup ve výzvě uvedený. Žalobce nepodal přiznání k dani z převodu nemovitostí ani na výzvu. Správce daně stanovil daň z převodu nemovitostí podle průkazných důkazních prostředků, které doložil daňový subjekt.

[16] Jako první se musel krajský soud zabývat otázkou týkající se právního vymezení vodovodu a vodovodního řadu. Dle ustanovení § 119 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, jsou nemovitostmi pozemky a stavby spojené se zemí pevným základem. Dle ustanovení § 2 odst. 1, zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích je vodovod vymezen jako provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující vodovodní řady a vodárenské objekty, jimiž jsou zejména stavby pro jímání a odběr povrchové nebo podzemní vody, její úpravu a shromažďování. Vodovod je vodním dílem. Dle ustanovení § 55 odst. 1 písm. c), zákona č. 254/2001 Sb., o vodách (dále též „vodní zákon“) je vodní dílo stavbou. Vodním dílem se myslí zejména také stavby vodovodních řadů a vodárenských objektů. Není tedy sporu o tom, že vodovod je stavbou, otázka je jestli se jedná o stavbu, která je spojená se zemí pevným základem.

[17] Ke spojení se zemí pevným základem se vyjádřil Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 6. 5. 2003, sp. zn. I ÚS 483/01, podle kterého „spojení se zemí pevným základem je možno stručně charakterizovat tak, že věc nesmí být oddělitelná od země, aniž by došlo k porušení věci. Pevné spojení věci se zemí musí být zároveň takové, aby bylo schopno odolat zejména účinkům přírodních vlivů dané lokality na věc a účinkům vlastního působení věci. Z hlediska stavebního je pevný základ základovou prostorovou konstrukcí geometricky a fyzikálně

jednoznačně vymezenou a definovanou, a to pro konkrétní stavební objekt, v konkrétní lokalitě a v konkrétních vnitřních a vnějších podmínkách.“

[18] K pojmu stavby se vyjádřil ve svém rozhodnutí Nejvyšší soud ze dne 19. 10. 2012, sp. zn. 28 Cdo 838/2012: „stavba, kterou nelze bez nežádoucích obtíží, spočívajících v neúměrných nákladech, v technické náročnosti, v nebezpečí nadměrného poškození znehodnocení, přemístit z pozemku, na němž stojí, na jiné místo, tedy stavba relativně trvalého charakteru.“

[19] Je dále nutné posoudit způsob možného oddělení vodovodu od zemského povrchu. Ze znaleckého posudku je zřejmé, že vodovodní řady jsou uloženy pod zemí v hloubce 1,5 m, tudíž jsou zcela pod zemským povrchem. Soud v této věci odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2015, č. j. 8 Afs 131/2014 – 31: „Pokud je základním účelem základové konstrukce staveb prostorová fixace stavby k zemskému povrchu, pak tohoto účelu je v případě plynovodu dosaženo již jeho pevným umístěním pod tento povrch a fixací v půdě.“ V projednávané věci se nicméně jedná o vodovod, ale dle účelu a technického provedení plynovodu je možné úpravu použít i na projednávaný případ jelikož plynovod je dle ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) bodu 10 zákona č. 458/2000 Sb., energetického zákona, zařízení k potrubní dopravě plynu přepravní nebo distribuční soustavou a přímé a těžební plynovody. Dle ustanovení 2 odst. 3 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, je vodovod určen k zajištění dodávek pitné vody nebo odvádění a čištění odpadních vod. V obou případech se jedná o přepravu či distribuci suroviny distribuční soustavou. Soud si je vědom, že se nejedná o technologicky totožné soustavy, ale přesto principiálně jsou konstrukčně obdobné, neboť se jedná o potrubí sloužící k přepravě suroviny. V případě plynovodu je možné jeho uložení do země a v takovém případě se jedná o podstatnou shodu s vodovody. V této souvislosti soud zdůrazňuje část rozhodnutí Nejvyššího správního soudu týkající se oddělení věci od zemského povrchu: „Představě movité věci korespondují konvenční způsoby jejího oddělení od zemského povrchu (tah, zdvih), při kterých dochází pouze k překonávání fyzického tření věci o zemský povrch či k překonání gravitační síly. Je nerozhodné, zda a po jaké době případné tření vede k poškození věci. Podstatné je, že při oddělení není překonávána konstrukce, jejímž účelem je zachovat věc pevně spojenou se zemským povrchem, věc není „vytržena“ z původního umístění....“ Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že: „Je proto třeba trvat na tom, aby oddělení věci od zemského povrchu bylo možné přirozeným způsobem, bez násilí překonávajícího dosavadní pevné spojení se zemským povrchem.“

[20] Na základě výše uvedeného soud dospěl k názoru, že jestliže je nutné u vodovodu, stejně jako u plynovodu, při jeho oddělení od zemského povrchu překonávat násilí, které je nutné k vyzdvižení vodovodu ze zemského povrchu a nelze jej vyjmout zcela přirozeným způsobem bez poškození soustavy, bez porušení konstrukčního řešení, které je tvořeno šterkopískem, a poškození zemského povrchu je zřejmé, že vodovod nemůže být považován za věc movitou. Podstatou nemovitosti je jeho fixace v půdě a neoddělitelnost od země, aniž by došlo k porušení věci. V případě vodovodu uloženého v zemi je jakákoliv manipulace bez poškození konstrukčního řešení vyloučena. Podstatou movitosti je naopak možnost mobility a jeho bezproblémového přemístění. Soud proto dospěl k názoru, že vodovod je nemovitost dle ustanovení § 119 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku.

[21] Skutečnost, že se vodovody dle ustanovení § 5 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích nezapisují do katastru nemovitostí, neznámá, že se nejedná o nemovitost. Komentář k zákonu o vodovodech a kanalizacích k ustanovení § 5 uvádí, že vlastnické vztahy k vodovodům a kanalizacím se do katastru nemovitostí obecně nezapisují (srov. též § 20 vodního zákona). Některé části vodovodů a kanalizací se do katastru nemovitostí zapisují jako stavba technického vybavení [blíže viz přílohu č. 4 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška)], pokud budou naplňovat definici budovy ve smyslu § 2 katastrálního zákona (tj. půjde-li o nadzemní stavby spojené se zemí pevným základem, které jsou prostorově soustředěny a navenek převážně uzavřeny obvodovými stěnami a střešní konstrukcí). (Rubeš, Pavel. *Zákon o vodovodech a kanalizacích (274/2001 Sb.) - komentář*. Praha: Wolters Kluwer. 2014. 284 s. ISBN 978-80-7478-618-1).

[22] Samostatnou otázkou v této souvislosti je hodnocení předloženého znaleckého posudku. Znalecký posudek slouží primárně k zodpovězení otázek skutkových. Znalec by se tedy měl vyjádřit k povaze vodovodu, jeho uložení, technologii apod. a následně správní orgán na základě znaleckého posudku přijmout závěr o právní povaze vodovodu jako věci movité či nemovité. Toto posouzení je však již hodnocením právním, které znalci nepřísluší. Proto jeho tvrzení o tom, zda se jedná či nejedná o nemovitost je ve výsledku irelevantní.

[23] Shora uvedené závěry zdejšího soudu jsou ve shodě s doktrinálním výkladem. Srov. např. komentář k zákonu o vodovodech a kanalizacích, který ve vztahu k ustanovení § 2 uvádí, že vodovod je nemovitou věcí, neboť je až na výjimky podzemní stavbou se samostatným účelovým určením. (Rubeš, Pavel. *Zákon o vodovodech a kanalizacích (274/2001 Sb.) - komentář*. Praha: Wolters Kluwer. 2014. 284 s. ISBN 978-80-7478-618-1).

[24] Obdobně lze odkázat i na důvodovou zprávu k zákonu č. 89/2012 Sb., občanskému zákoníku, která u ustanovení § 498 vysvětluje, že také u vodovodů a kanalizací se nic nemění proti stávající úpravě; jedná se o nemovité věci, které se zapisují do majetkové evidence podle zákona o vodovodech a kanalizacích, nikoli do katastru nemovitostí. Z čehož vyplývá, že vodovod byl považován za nemovitost i před nabytím zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

[25] Podle zdejšího soudu je nesporné, že vodovod je nemovitostí. Z toho důvodu se soud nezabýval námitkou žalobce, který požaduje výslech znalce Ing. P. T. jako svědka a navrhuje provést výslech nezávislého znalce z oboru stavebnictví. Soud na základě spisového materiálu konstatuje, že tento požadavek je nadbytečný, jelikož veškeré informace, které jsou potřebné pro vypořádání se s právní otázkou, týkající se nemovitosti obsahuje spisový materiál.

[26] Předmětem daně z převodu nemovitosti je dle ustanovení § 9 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem. Další otázkou, se kterou se musí soud vypořádat je, zda je nepeněžitý vklad do základního kapitálu obchodní společnosti předmětem daně z převodu nemovitosti.

[27] Soud dospěl na základě výše uvedeného k názoru, že vodovody a vodovodní řady jsou nemovitostmi. Pro zákon o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí je vklad nemovitosti považován za úplatnou operaci, kdy je úplata spatřována právě v obchodním podílu, který společník obchodní společnosti na základě vkladu získá. Což vyplývá mimo jiné i z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2015, č.j. 6 Afs 300/2014-27: „Dle § 9 odst. 1 zákona o trojdani předmětem daně z převodu nemovitostí je úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem. Úplatou je třeba rozumět veškerá finanční plnění dohodnutá mezi převodcem a nabyvatelem a sjednaná ke dni převodu vlastnického práva k nemovitosti, jakož i veškerá protiplnění, která nemusí být nutně vyjádřena v penězích, nicméně znamenají hospodářský prospěch či přírůstek. Pro účely zákona o trojdani je vklad společníka obchodní společnosti považován za úplatnou operaci, kdy úplata je spatřována v obchodním podílu, který společník obchodní společnosti na základě vkladu získá. Vklad nemovitosti do základního kapitálu obchodní společnosti je tedy posuzován jako úplatný převod vlastnického práva k nemovitosti a jako takový podléhá dani z převodu nemovitostí.“

[28] Vklad nemovitosti do základního kapitálu společnosti je tedy posuzován jako úplatný převod vlastnického práva k nemovitosti a jako takový podléhá dani z převodu nemovitostí. Vklady nemovitostí do obchodní společnosti provedené dle obchodního zákoníku (to je vklady do základního jmění obchodních společností) byly již ode dne účinnosti zákona č. 357/1992 Sb., to je od 1. 1. 1993, osvobozeny od daně z převodu nemovitostí. Z toho, že vklady nemovitostí byly a jsou, osvobozeny od daně z převodu nemovitostí jednoznačně vyplývá, že pro účely zákona o dani dědické, darovací a z převodu nemovitostí jsou vklady považovány za úplatnou operaci (úplata je spatřována v obchodním podílu, který společník obchodní společnosti na základě vkladu získá). (Nesrovnal, J., Škampa, J. *Osvobození od daně z převodu nemovitostí*. Tributum. 1999, č. 2 str. 4-5. ASPI ID LIT12269.)

[29] Z výše uvedené doktríny a judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že nepeněžitý vklad ve formě nemovitosti do základního kapitálu splňuje podmínky dle ustanovení § 9 zákona o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, tudíž jedná se o předmět daně. Nepeněžitý vklad do základního kapitálu obchodní společnosti podléhá dani z převodu nemovitosti dle zákona o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí.

[30] Z žaloby vyplývá, že žalobce ukončil svoji účast jako akcionáře ve společnosti Vodovody a kanalizace Vsetín a.s. na základě požadavku Státního fondu životního prostředí. Soud konstatuje, že k tomu, aby došlo ke splnění podmínky osvobození od daně z převodu nemovitosti na základě ustanovení § 20 odst. 6 písm. d) zákona o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí ve znění účinném pro projednávanou věc musí žalobce zůstat po vkladu nemovitosti do základního kapitálu společnosti akcionářem ještě po dobu pěti let od vkladu. Ustanovení § 20 odst. 6 písm. d) stanovuje, že od daně z převodu nemovitostí jsou osvobozeny vklady vložené do základního kapitálu obchodní společnosti nebo družstva podle obchodního zákoníku nebo podle právního řádu jiného evropského státu (dále jen „vklad“), má-li tato obchodní společnost nebo družstvo sídlo v tuzemsku nebo na území jiného evropského státu. Je-li vkladem nemovitost, osvobození se neuplatní, jestliže do pěti let od vložení vkladu zanikne účast společníka obchodní společnosti nebo člena v družstvu (dále jen "společník"), s výjimkou případu úmrtí společníka, a nemovitost není společníku vrácena.“

[31] K výše uvedenému soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2008, č. j. 5 Afs 62/2008-52, kde Nejvyšší správní soud konstatuje: „*Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, v § 20 odst. 6 písm. e) váže podmínku (podmíněného) osvobození na setrvání společníka v obchodní společnosti (aniž by některou z nich vylučoval nebo pro ni stanovil odchýlný daňový režim) a na skutečnost, že mu nemovitosti nebyly vráceny. Zánikem přitom, dle Nejvyššího správního soudu, nelze rozumět jen naplnění podmínek zániku účasti ve smyslu § 148 a násl. obchodního zákoníku (tj. zrušení účasti společníka soudem, vyloučení společníka, dohoda o ukončení), jak dovozuje stěžovatel, ale faktický stav, že společník již není účasten ve společnosti, a to bez ohledu na formě, v níž je faktická účast vyjádřena (obchodní podíl, akcie). Uvedené ustanovení proto plně dopadá i na případy vkladu do akciové společnosti.*“ (Pozn. ve znění zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí ve znění do 31. 12. 2012 je ustanovení § 20 odst. 6 písm. e) uvedeno pod písm. d).

[32] Sám žalobce poukazuje na to, že podmínku setrvání společníka v obchodní společnosti po dobu pěti let nesplnil. Důvody proč podmínku žalobce nesplnil, jsou po posouzení věci irelevantní, jelikož dle právních předpisů není možnost žádné výjimky či prominutí této podmínky pro osvobození daně z převodu nemovitosti z důvodu čerpání dotací z Evropské unie.

[33] Soud na základě výše uvedeného shrnuje, že vodovody a vodovodní řady jsou nemovitostmi. Nepeněžitý vklad ve formě nemovitosti do základního kapitálu obchodní společnosti je úplatným převodem a tudíž předmětem daně z převodu nemovitosti dle ustanovení § 9 odst. 1 o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí. Na žalobce se nevztahuje žádná výjimka vedoucí k osvobození od placení daně z převodu nemovitosti. Soud shledává žalobu nedůvodnou a žalobu zamítá.

V. Shrnutí a náklady řízení

[34] S ohledem na vše shora uvedené soud neshledal žalobu důvodnou a zamítl ji postupem dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Ve věci bylo rozhodováno bez nařízení ústního jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť oba účastníci řízení s takovým postupem soudu vyjádřili souhlas, resp. v zákonné lhůtě nevyjádřili svůj nesouhlas.

[35] Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nemá (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015 č. j. 7 Afs 11/2014-47).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 24. února 2016

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu